

ARTE

„Puterea muzicii stă în capacitatea sa de a se adresa tuturor aspectelor ființei umane – fizic, emoțional, intelectual și spiritual. Adesea credem că problemele personale, sociale sau politice sunt independente. Din muzică aflăm că pur și simplu nu există elemente independente. Pe scurt, muzica ne învață că totul este interconectat.” (Daniel Barenboim)

Studiul muzicii reprezintă o veche și semnificativă tradiție a tuturor sistemelor de învățământ, fiind evident rolul extrem de important al acesteia în viața oamenilor. Ascultăm zilnic, din proprie inițiativă sau involuntar, muzică de diverse genuri. Cercetări recente arată că manifestările muzicale sunt principalele abordări artistice în viața tinerilor, că reprezintă momente de satisfacție personală, de îmbogățire spirituală sau comuniune.

Educația muzicală continuă explorarea domeniului, după parcurgerea unor prime etape, în cadrul disciplinei Muzică și mișcare, prezentă în planul-cadru pentru ciclul primar, în care s-a vizat un parcurs educativ specific etapei intuitive (pentru primii trei ani de studiu – de la clasa pregătitoare la clasa a doua), ca primă etapă în realizarea educației muzicale. În clasele a treia și a patra s-a intrat treptat în etapa notației muzicale, cu elemente de notație a înălțimilor, apoi și ale duratelor, urmărindu-se conștientizarea utilizării anumitor parametri sonori, însă la nivelul unui prim contact, în contextul unui demers de tip integrat (prin combinarea elementelor strict muzicale cu cele ce țin de mișcare), îndrumat de un cadru didactic cu pregătire generală.

De ce a fost nevoie de această modificare?

Pentru a-i face pe copii să conștientizeze că **muzica este, mai întâi de toate, un limbaj.**

E o formă de comunicare inter și intrapersonală. Cu semenii noștri și cu noi înșine.

Cântăm pentru a exprima sentimente, atitudini și idei.

Ascultăm muzică pentru că, de asemenea, ne comunică, ne sugerează emoții, atitudini și idei.

Sunetele sunt doar mijloacele, instrumentele de care ne folosim pentru a exprima toate acestea.

În măsura în care acest limbaj devine valoros estetic, se poate vorbi despre opera de artă.

Activitățile specifice disciplinei Educație muzicală formează impresii, trezesc interesul pentru artă și cultură, contribuie la formarea gustului muzical și stimulează simțul estetic, imaginația și creativitatea, dezvoltând auzul muzical al copiilor, simțul ritmic și memoria muzicală, dar și aspecte mai generale, precum dezvoltarea sensibilității, a siguranței de sine, autodisciplina, concentrarea și relaționarea pozitivă cu ceilalți, sub îndrumarea unui cadru didactic specializat, permițând transferul optim al unor competențe de nivel mai complex.

Scenariul 1- toți copii la școală, activitatea se desfășoară normal

Scenariul 2

- Elevii elevii din clasa pregătitoare, ciclul primar (muzică și coregrafie), clasele a VIII-a și a XII-a, care se pregătesc pentru examen merg la școală;
- Ceilalți derulează activități alternativ la școală și online
- Etapele de realizare **tehnică** filmate –elevii vizionează filmul demonstrativ, își aleg tema, realizează schițe (variante multiple), le analizează și decid asupra soluției. Realizarea proiectul -în perioada de activitate la școală .

Scenariul 3

- Unitatea de învățământ asigură suportul tehnic pentru desfășurarea activităților practice pe platforme on-line, cu vizualizarea/coordonarea directă a elevilor de către profesor.
- Profesorul realizează materiale de prezentare care pot conduce la atingerea rezultatelor învățării aferente lecțiilor de pregătire practică, cu posibilitatea de aplicarea măsurilor remediale după trecerea în Scenariul 2 sau în Scenariul 1
- Etapele de realizare **tehnică** filmate –elevii vizionează filmul demonstrativ, își aleg tema, realizează schițe (variante), le analizează și decid asupra soluției, realizează proiectul.

ANALIZĂ ȘI DECIZIE

CADRUL LEGISLATIV

Legea educației naționale nr 1 2011 cu modificările și completările ulterioare

NOUA METODOLOGIE CADRU-ORDINUL NR. 4224/06.07.2022 privind asigurarea calității programelor pentru dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar și de acumulare a creditelor profesionale transferabile.

Ordinul ME nr. 3.505/31.03.2022 privind structura anului școlar 2022 -2023

ORDIN nr. 4183 din 4 iulie 2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar

ORDIN Nr. 4.739/19 august 2022 privind aprobarea de programe școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu obligatorii din învățământul primar și gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - discipline de specialitate artă - muzică, arte vizuale, coregrafie - ciclul primar și gimnazial

PROGRAME ȘCOLARE

CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

<https://rocnee.eu/index.php/curriculum>

<https://rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/programe-scolare-front>

<https://rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/planuri-cadru-actuale>

<https://rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/planuri-cadru-actuale>

<https://rocnee.eu/index.php/manuale-scolare>

<https://rocnee.eu/index.php/auxiliare-didactice>

<http://programe.ise.ro/>

<http://programe.ise.ro/Actuale/Programeinvigoare.aspx>

<https://rocnee.eu/index.php/examene>

CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

<http://subiecte.edu.ro/2022/>

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE

INTERESUL SUPERIOR AL ELEVULUI

- organizarea mediului educațional (în funcție de scenarii) : mobilier, materiale de lucru reguli

STAREA DE BINE A ELEVULUI:

Activități care nu generează presiune nejustificată asupra părinților și elevilor

Tematica săptămânală

Soluții personalizate pentru copii din grupuri dezavantajate

Utilizarea de către profesor a spațiului, a materialelor și echipamentelor unității de învățământ pentru exemplificare.

BUCURIA DE A ÎNVĂȚA

Accent pe activități individuale

Teme anuale de studiu

Structura programei școlare include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice ale unui domeniu sau rezolvarea unor probleme generale, în contexte particulare diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Educație muzicală* jalonează achizițiile de cunoaștere ale elevului pentru întregul ciclu gimnazial.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale. Ele reprezintă etape în dobândirea competențelor generale și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse **exemple de activități de învățare**, care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Prezentă programă școlară propune o ofertă flexibilă, care permite cadrului didactic să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare. Se urmărește astfel realizarea unui demers didactic personalizat, care să asigure formarea competențelor prevăzute de programă în contextul specific al fiecărei clase și al fiecărui elev.

Conținuturile învățării constituie elemente de bază ale domeniului, mijloace informaționale prin care se urmărește realizarea competențelor. Astfel, ele sunt grupate pe următoarele domenii:

- Cânt vocal și instrumental*
- Elemente de limbaj muzical
- Aspecte culturale eteronomice și interdisciplinare

Cu primele două domenii de conținuturi elevii s-au familiarizat deja în învățământul primar. Cel de-al treilea domeniu are în vedere reliefaarea legăturilor dintre muzică și universul specific copilului și se axează pe aspectele extraestetice ale operei și pe deschiderile interdisciplinare. Termenul eteronomic este utilizat în sensul în care apare în lucrarea lui Tudor Vianu, *Estetica* (Editura Orizonturi, București) și se referă la aspectele extraestetice ale operei de artă: „*Motivul propriu-zis estetic se împletește tot timpul cu motive extraestetice*” (p.286).

„*Interesul pe care îl arătam artei nu se explică numai prin valorile estetice ale acesteia /../ Dacă opera de artă ajunge să ne vorbească /.../, lucrul se explică nu numai prin valorile estetice, dar și prin motivele eteronomice*” (p. 358).

Astfel, Disciplina Educație muzicală își păstrează caracterul tradițional, însă propune abordări culturale eteronomice și interdisciplinare, în raport cu disciplinele studiate anterior, în învățământul primar, dar și cu cele ce se studiază în prezentul ciclu. Se propun teme, ce pot reveni (în alți ani de studiu), care să exploreze relația muzicii cu limbajul corporal și cu domenii

precum literatura, artele plastice, istoria, geografia, matematica, tehnologia informației, științele etc.

De importanță semnificativă sunt și sugestiile repertoriale, cu referire la repertorii de lucrări propuse spre a fi audiate, dar și de lucrări vocale ce pot fi interpretate în cadrul orelor de curs.

Sugestiile metodologice includ clarificări conceptuale, recomandări de strategii didactice și elemente de evaluare continuă. Pornind de la competențele generale, sunt analizate strategiile de formare care contribuie predominant la realizarea acestora.

Noua programă încurajează și studierea muzicii instrumentale, utilizarea noilor tehnologii, diversificarea repertoriilor (de lucrări audiate, respectiv interpretate), păstrând un număr ponderat de conținuturi de teoria și istoria muzicii.

Construcția programei permite, pe baza experienței acumulate, exprimarea evolutivă prin cânt (dar posibil și prin cuvânt, dans sau alte tipuri de manifestări), precum și receptarea adecvată a conținutului lucrărilor muzicale audiate, cu accentuarea dimensiunilor afectiv-atitudinale și acționale ale formării personalității elevilor.

Sugestii metodologice

Disciplina are ca scopuri principale apropierea tinerilor de muzică, încurajarea acestora de a se manifesta prin cânt și de a asculta, cu spirit critic, lucrări cât mai diverse. O abordare bazată pe alternarea genurilor muzicale va permite elevilor să exploreze și muzica de divertisment, alături de cea cultă și cea de tradiție populară.

Încurajarea acestora de a se exprima prin muzică va constitui o prioritate ce va fi tratată diferențiat, în funcție de profilul elevilor implicați. Se propune ca elevii să cânte în cor și individual, sub îndrumarea profesorului, dar trebuie să se încurajeze și manifestarea acestora prin propuneri personale, neasistate de cadrul didactic.

Este recomandabilă (în măsura posibilităților materiale) încurajarea elevilor de a învăța să cânte la instrumente, fie dintre cele pe care școala le pune la dispoziție, fie cele pe care tinerii le

au de acasă, din familie. Este meritorie apariția în spațiul școlar românesc a unor inițiative de studiere a muzicii instrumentale, iar actuala programă creează un prim cadru pentru dezvoltarea acestei ramuri. Este de menționat că în majoritatea țărilor europene studiul muzicii se face pe ambele coordonate, atât vocal, cât și instrumental, printr-o tradiție validată de rezultate remarcabile. Beneficiile cântului instrumental au fost evocate de studii ce au relevat dezvoltări ale capacității intelectuale, ale capacității de concentrare, independență a mâinilor etc. Educarea cântului instrumental este o activitate care, la nivel de performanță, necesită studiu individual și timp de lucru individual cu profesorul. Datorită timpului alocat disciplinei (1 oră pe săptămână) avansarea la un nivel complex de competențe utilizabile în cântul instrumental ține de claritatea abordărilor de didactică specifică instrumentului (fiind benefică calificarea și în această direcție a profesorului) și de motivarea elevilor de a continua să exerseze și acasă. Se pot obține rezultate notabile utilizând instrumente de percuție (cu tehnici de abordare preluate din „metoda Orff”), învățându-i pe elevi să cânte la pian electric (cu alegerea unor repertorii simple, cu evoluții bine gradate) și/sau propunând ca instrument flautul drept/blockflote sau chiar fluiere de mărimi diferite (instrumente cu tehnică specifică simplă).

Școala are datoria să încurajeze aceste inițiative de achiziționare și utilizare a unor instrumente muzicale: orgă electrică, pian, chitară, instrumente de percuție (acordabile, utilizabile cu elemente ale metodei Orff sau neacordabile – inclusiv instrumente construite de elevi), blockflote, fluiere, instrumente tradiționale etc. Față de diversitatea de soluții posibile în interpretarea instrumentală în cadrul activităților de educație muzicală, programa lasă la dispoziția profesorului abordarea didactică specifică și alegerile repertoriale (potrivite tipurilor de instrumente utilizate, dar și nivelului concret de pregătire).

Continuând tradiția istorică românească, se recomandă crearea la nivelul școlii (eventual și al clasei) a unor **grupuri corale**. Această activitate trebuie încurajată nu numai de către profesor, ci chiar de către conducerea instituției. **Corul reprezintă principala activitate muzicală colectivă** (atât prin practica laică, cât și prin cea de cult), beneficiind de lucrări de o valoare cu totul excepțională, inclusiv în școala componistică națională. Există suficiente aranjamente simple, pentru cor pe două sau trei voci egale, pe lângă forma consacrată a corului mixt pe patru voci (foarte greu accesibil pentru elevii din ciclul gimnazial, datorita problemelor de maturizare târzie a vocilor baietilor). În plus, există tradiții care solicită ca soluție tipică grupul de cântăreți vocali, precum momentele sărbătorilor iernii (Crăciun, An Nou etc.), în care

exprimarea bucuriei de a fi împreună, de a realiza momente artistice valoroase pentru copii, dar și pentru părinți sau comunitate, duc la creșterea coeziunii grupului, la satisfacții colective și individuale semnificative și la alte beneficii socio-culturale.

Trebuie încurajate inițiativele de realizare a unor momente artistice sincretice, cu participarea întregului colectiv al clasei, realizate în timpul de desfășurare a orelor de educație muzicală (cu sprijin de la alte discipline, educație plastică și/sau educație tehnologică - pentru decor, costume etc.), la nivelul de complexitate posibil în acea clasă.

Înțelegerea diversității culturale, a diversității gusturilor (personale) are efecte benefice pentru integrarea elevului în comunitate. Efortul de păstrare și/sau de recuperare a tradițiilor istorice specifice zonei geografice sau unei anumite minorități etnice constituie momente de manifestare și pe tărâm muzical, cu posibilitatea abordării unui repertoriu de cântece și dansuri extrem de bogat. Prin conștientizarea apartenenței la anumite comunități/minorități se pot valorifica multiple elemente de culturalizare și de îmbogățire spirituală.

Noțiunile de limbaj muzical sunt importante ca mijloace de investigare a lucrărilor artistice, ca modalități de înțelegere a structurii lingvistice specifice. Însă ele reprezintă modalitatea cu care tinerii au acces la anumite lucrări muzicale, pentru a le înțelege și aprecia, nefiind un scop în sine.

Disciplina Educație muzicală propune abordări culturale eteronomice și interdisciplinare, în raport cu disciplinele studiate anterior, în învățământul primar, dar și cu cele ce se studiază în gimnaziu. Se propune astfel contextualizarea muzicii în universul gândirii și manifestărilor umane și explorarea de către elevi a relațiilor dintre muzică și universul propriu (aspecte eteronomice și interdisciplinare), ca suport și context pentru dobândirea competenței generale 3. Aceste teme pot fi reluate, la un alt nivel, pe tot parcursul ciclului de învățământ gimnazial.

Termenul „eteronomic” are rolul de a orienta profesorul în abordarea domeniului de conținut, nefiind obligatorie utilizarea sa în manualele și auxiliarele școlare.

Sunt propuse auditiile tematice, față de abordarea propusă, care trebuie interpretate ca un repertoriu orientativ, ce poate fi prezentat parțial sau extins, în funcție de reacția tinerilor și de strategiile profesorului. Sugestiile repertoriale privitoare la audiții sunt structurate în ideea

susținerii temelor cu aspecte interdisciplinare propuse la competența generală 3. Preluarea unor lucrări din repertoriul propus spre audiție în cel ce va fi interpretat (vocal și/sau instrumental) va fi încurajată.

În cazul unor elevi cu probleme de emisie sonoră sau de percepție deficitară (disfonie, afonie etc.), accentul se va pune pe parametrul ritmic al exprimărilor muzicale. Astfel, prin participarea activă, ca acompaniatori (instrumente muzicale simple, percuție corporală) sau prin dirijat (în vederea coordonării), elevii în cauză se vor integra în grupul interpreților, contribuind la succesul manifestărilor colective, evitând marginalizarea, frica și reacțiile de respingere la adresa disciplinei. Abordarea muzicii din perspectivă instrumentală creează oportunități de apropiere și apreciere a muzicii pentru acești copii, element de importanță majoră, dacă amintim doar schimbarea vocii băieților la pubertate, care pune în mare dificultate intonația vocală a acestora, de obicei între 12 – 16 ani.

Este recomandată coordonarea cu profesorul de fizică, pentru clarificarea aspectelor legate de producerea și propagarea vibrațiilor, precum și cu profesorul de biologie, pentru înțelegerea celor legate de perceperea vibrațiilor și transformarea lor în senzație de sunet, în organismul uman.

Se recomanda corelarea abordărilor de identitate personală și de grup cu achizițiile dobândite la discipline din aria curriculară Om și societate.

Data fiind prezența în multe din școli a conexiunii de internet și a laboratoarelor de informatică, anumite ore de educație muzicală ar putea fi susținute în aceste spații, pentru a utiliza softurile amintite în activitățile de învățare.

Evaluarea elevilor se va face diversificat, pe tot parcursul anului școlar, implicând competențele de cânt vocal și/sau instrumental, capacitatea de a observa anumite caracteristici ale lucrărilor audiate, argumentarea opiniilor personale în aprecierea lucrărilor audiate, dar și participarea cu propriile sugestii repertoriale etc. Este de dorit ca evaluarea operării cu elementele de limbaj muzical parcurse să se facă prin soluții practice, bazate pe cânt și/sau audiție, evitând centrarea pe cerințele de reproducere a unor definiții sau clasificări tehnice prin teste scrise.

Muzica este întotdeauna legată de un context: istoric, social, geografic, personal etc. Aceste corelații alcătuiesc, împreună, aspectele eteronomice ale unei lucrări muzicale. Ele influențează receptarea muzicii respective. Este indicat să le cunoaștem, pentru a înțelege mai bine sensul muzicii.

Copilul, de asemenea, trăiește într-un context istoric, social, geografic, personal etc. Și descoperă, din diverse surse, informații despre alte asemenea contexte (alte epoci, alte meridiane, alte relații sociale, alte temperamente, atitudini etc.)

Cred că este important **să reliefăm multiplele legături ale muzicii cu universul copilului și al omului în general.** Pentru că nu putem aprecia ceea ce nu înțelegem.

Astfel, copilul va realiza rolul extrem de important al muzicii în viața omului. Și faptul că muzica este aproape omniprezentă. Va sesiza, de asemenea, cât de variate sunt formele de manifestare ale muzicii.

Și, mai ales, va realiza că **poate comunica și se poate exprima el însuși prin muzică.**

În concluzie, în actuala programă școlară există o **deplasare de accent**, de la forma prin care se comunică (sunetele), **către ceea ce comunică muzica.**

Cum putem explicita acest conținut de emoții, atitudini și idei?

Muzica nu poate fi tradusă în cuvinte. Altfel, nu ar mai exista ca limbaj autonom.

Totuși, **verbalizarea** rămâne un instrument important de conștientizare a faptului că muzica exprimă, comunică ceva anume.

Verbalizarea va fi folosită însă cu tact și justă măsură, evitând pericolul celor două extreme:

- absența verbalizării;
- excesiva verbalizare.

Legislație

Ordinul nr. 5086 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 3590/2016 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial. – M.O. 732/6 septembrie 2019

APLICAREA CURRICULUMULUI ȘCOLAR DE CLASA A X-A ÎN ANUL ȘCOLAR 2022-2023

Autori:

STRECHE LOREDANA CNPEE

DEMIAN FLAVIU Liceul de Arte „Sigismund Toduță” – Deva

PĂVĂLUC GAL – ENIKO Casa corpului didactic Bistrița - Năsăud

SĂVEANU OLTEA Liceul de arte „Aurel Popp,, – Satu Mare

TEODORESCU IULIAN MARIUS Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu” – Cluj - Napoca

1. Aspecte introductive

Context:

Pentru a veni în sprijinul profesorilor de liceu, în vara anului 2021 au fost elaborate Reperetele metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022 , având rolul de a contracara posibile discontinuități între achizițiile învățării la finalul ciclului gimnazial și cele proiectate pentru clasa a IX-a. Ca o continuare a acestui demers, documentul de față vizează aplicarea programelor școlare la clasa a X-a.

Scop:

Prezentul document are ca scop sprijinirea profesorilor care predau la nivelul învățământului liceal, pentru aplicarea programelor școlare de clasa a X-a în anul școlar 2022-2023.

Structură:

Scrisoarea metodologică are următoarele componente:

- Rolul disciplinelor de studiu în dezvoltarea competențelor-cheie europene;
- Evaluarea inițială a competențelor elevilor la debutul clasei a X-a;
- Planificarea calendaristică ca instrument unitar de lucru;
- Activități de învățare și instrumente de evaluare utile în dezvoltarea competențelor specifice;
- Utilizarea tehnologiilor și a resurselor digitale;
- Aplicarea contextualizată a programelor școlare;

2. Rolul disciplinelor de studiu în dezvoltarea competențelor-cheie europene

România își armonizează sistemul de educație în cadrul comunitar prin adoptarea recomandărilor promovate la nivel european. Astfel, documentul de politici Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului national. Cadrul de referință al curriculumului național (aprobat prin OME nr. 3239/2021) definește un profil de formare al absolventului de liceu, care este elaborat pe baza prevederilor din Recomandarea Consiliului privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2018/C 189/01).

Cum pot folosi competența de literație în cadrul orelor mele?

- Ce contexte de învățare sunt adecvate pentru a dezvolta competența specifică X din programa școlară a disciplinei pe care o predau, cu ajutorul abilităților digitale ale elevilor?
- Ce relevanță are competența antreprenorială pentru realizarea de către elevi a unui proiect în cadrul unității de învățare Y de la disciplina pe care o predau?
- Cum poate contribui disciplina pe care o predau la diversificarea competenței matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie?
- Ce modalități de management al clasei și de feedback pot proiecta, pentru a aprofunda competența personală, socială și de a învăța să înveți?
- Le pot propune elevilor documentare din surse în alte limbi decât cea maternă? Cu ce beneficii pentru învățare? etc.

3. Evaluarea inițială a competențelor elevilor la debutul clasei a X-a

Rolurile evaluării inițiale:

- Diagnoză cu privire la nivelul de pregătire a elevilor la debutul clasei a X-a, prin identificarea acelor competențe din programa școlară anterioară care nu au fost suficient dezvoltate;
- Bază pentru planificarea de către profesor a eventualelor demersuri de remediere a competențelor insuficient dezvoltate;

Rolurile evaluării inițiale:

- Rol reglator, oferind repere pentru o proiectare curriculară autentică și realistă în clasa a X-a, pe baza unor decizii documentate;
- Motivează elevul pentru implicarea în învățarea viitoare pe parcursul clasei a X-a.

4. Planificarea calendaristică: instrument unitar de lucru pentru profesori

Proiectarea demersului didactic se realizează prin raportare la programa școlară și presupune următoarele etape:

- lectura integrală și personalizată a programei școlare;
- elaborarea planificării calendaristice;
- proiectarea unităților de învățare.

Activitatea de proiectare didactică reprezintă o foarte bună cunoaștere a programei școlare, prin:

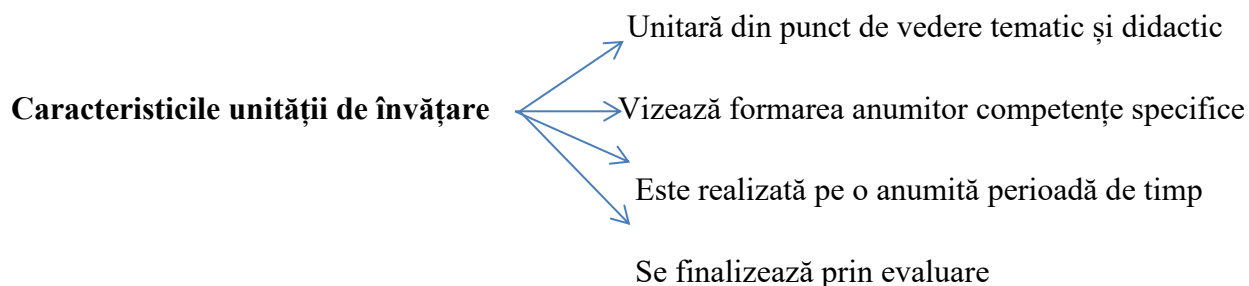
- lectura integrală a programei școlare – profesorul trebuie să înțeleagă structura și logica internă a programei;
- lectura personalizată a programei școlare – necesită contextualizarea aplicării programei școlare la specificul elevilor și al contextului școlar.

Planificarea calendaristică se realizează respectând următoarele **etape**:

- stabilirea asocierilor și a corespondențelor dintre competențele specifice și conținuturile programei școlare ;
- stabilirea unităților de învățare cu respectarea prevederilor din programa școlară și logica disciplinară;
- stabilirea succesiunii de parcurgere a unităților de învățare - structurarea parcursului

Elementele planificării calendaristice

Unitate de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. ore alocate	Perioadă calendaristică	Observații
---------------------	----------------------	-------------	-----------------	-------------------------	------------

Elementele proiectului unității de învățare.

Competențe specifice	Conținuturi	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
----------------------	-------------	------------------------	---------	----------

5. Activități de învățare și instrumente de evaluare utile în dezvoltarea competențelor specifice. Exemplificări.

O activitate de învățare reprezintă cadrul de formare, exersare și dezvoltare a unei competențe specifice, mai exact o modalitate de organizare a activității didactice în acest scop.

Întrebările de la care pornește proiectarea unei activități de învățare:

- Pentru ce competențe cheie aleg activitatea de învățare?
- Cum corelez competențele cheie cu competențele specifice din programa școlară?
- Cum proiectez sarcinile de învățare în vederea dezvoltării competențelor vizate?
- Ce modalități de organizare a învățării voi alege, în relație cu conținuturile vizate și cu resursele de care dispun?
- Cum voi asigura implicarea activă a elevilor în sarcinile propuse?
- Cum voi asigura adaptarea la nevoile de cunoaștere și la interesele elevilor mei?
- Cum voi valorifica experiențele personale ale elevilor, cu relevanță pentru competențele vizate?
- Cum voi putea integra noile tehnologii în activitatea propusă?

Pentru identificarea și proiectarea activităților de învățare, recomandăm:

- valorificarea sugestiilor metodologice din programele școlare de clasa a X-a;
- valorificarea activităților propuse în manualele școlare de clasa a X-a;
- utilizarea exemplurilor oferite de alte lucrări de referință (Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022; Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar din anul 2019-2020).

6. Utilizarea tehnologiilor și a resurselor digitale

Competențele digitale sunt organizate în 6 domenii:

- utilizarea tehnologiilor digitale în comunicarea și interacțiunile profesionale ale cadrelor didactice cu colegi, elevi, alți actori educaționali;
- utilizarea, crearea și partajarea responsabilă a resurselor digitale;
- utilizarea eficientă a tehnologiilor digitale în diferitele etape ale procesului de predare-învățare.
- utilizarea strategiilor digitale pentru îmbunătățirea strategiilor de evaluare;

- valorificarea tehnologiilor digitale pentru implicarea activă a elevilor în învățare;
- facilitarea dobândirii competențelor digitale de către elevi.

Este foarte important ca profesorii să aibă abilități în domeniul tehnologiei pentru:

- **a identifica, a evalua și a selecta** resursele digitale potrivite cu competențele vizate;
- **a crea și a modifica** resursele digitale;
- **a respecta regulile** privind drepturile de autor atunci când folosesc, modifică și partajează resurse.

Utilizarea tehnologiilor și a resurselor digitale contribuie la:

- **facilitarea** unor abordări inovative de evaluare;
- **monitorizarea** constantă a progresului elevilor;
- **feedback** rapid către elevi cu privire la rezultatele evaluării;
- **autoevaluarea** propriilor strategii de predare și adaptarea acestora la nevoile elevilor
- **facilitarea** unor abordări inovative de evaluare;
- **monitorizarea** constantă a progresului elevilor;
- **feedback** rapid către elevi cu privire la rezultatele evaluării;
- **autoevaluarea** propriilor strategii de predare și adaptarea acestora la nevoile elevilor.

7. Aplicarea contextualizată a programelor școlare

Activitățile remediale:

- în urma rezultatelor obținute la evaluarea inițială de la începutul anului școlar;
- în urma evaluărilor sumative de la finalul unităților de învățare;
- când profesorul observă că progresul în învățare este prea lent;

- când elevul conștientizează că are nevoie de sprijin și îl solicită.
- Sarcinile de lucru vor fi elaborate diferențiat, în funcție de nevoile fiecărui elev;
- Se pot proiecta mai multe activități de remediere pentru structurarea unei competențe;
- Activitățile vor fi centrate pe aspectele la care elevii nu au obținut rezultatele scontate, pe greșelile tipice pe care profesorii le identifică în răspunsurile elevilor, în urma aplicării unei sarcini de evaluare.

Succesul școlar – noi abordări:

La nivel european a fost elaborat textul unei propuneri de **Recomandare privind căile succesului școlar**. Documentul:

- prezintă pe larg conceptul de succes școlar;
- subliniază importanța conceptului de lifelong learning;
- precizează nevoia unei abordări la nivelul întregii școli pentru a asigura succesul școlar al tuturor elevilor.

Abilități socio-emoționale – scop explicit al demersului didactic.

Studiile arată că educația socio-emoțională:

- poate contribui în mod direct la prevenirea abandonului școlar;
- poate promova o sănătate mai bună a elevului;
- asigură bazele pentru o motivație mai mare pentru învățare;
- reduce stresul școlar;
- oferă o mai bună integrare în grup și reduce violența școlară;
- susține performanța academică.

În dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor este importantă respectarea următoarelor principii:

- abordarea unitară
- perspectiva transcurriculară
- abordarea experimentală
- oferirea de modele
- implicarea completă

Strategii specifice:

- Acordarea de feedback pozitiv și constructiv elevilor
- Implicarea elevilor în rezolvarea de sarcini provocatoare
- Promovarea siguranței, conectării și interacțiunii suportive cu elevii
- Organizarea și gestionarea explicită a clasei
- Asigurarea de sprijin comportamental pozitiv; strategii de prevenție
- Promovarea relațiilor de susținere între elevi
- Organizarea de consultări frecvente între profesor și elevi
- Organizarea unor activități de lucru pe echipe
- Organizarea unor evaluări colaborative, autoevaluarea și evaluarea între colegi

[A.5.3_Analiza comparativa Recomandari europene_Competente cheie 2006-2018 ISBN.pdf - Google Drive](#)

https://www.edu.ro/sites/default/files/DPC_31.10.19_consultare.pdf